Notat

Unni From
Ref. HBK

Dato: 4. maj 2023

Modtager(e): Medarbejdere på IKK

Beslutningsnotat om peer review af forskningsrapporter på IKK

Dette notat beskriver, hvordan det sikres, at alle rapporter, der publiceres af IKK-forskere, gennemgår peer review inden publicering. Langt størstedelen af IKK-forskning publiceres i dag med peer review, der gennemføres ad de vante publiceringskanaler og via forlag, som står for peer review-processen. En del rapporter udgives imidlertid på måder, hvor dette ikke sker per automatik.

Da langt den overvejende del af al forskning i dag publiceres ad anerkendte publiceringskanaler, hvor peer review indgår som en integreret del af publiceringsprocessen under ledelse af publiceringskanalen, forventes det, at der vil være tale om få publikationer, der vil have behov for egen-initieret peer review.

Formentligt vil der være tale om forskningspubliceringer af typerne:

- Rapporter til ministerier/regioner på opdrag fra disse eller via åbne, offentlige udbud.
- Rapporter i tilknytning til andre typer af rekvireret forskning eller samarbejdsprojekter, hvor kunden eller samarbejdspartneren skal have en rapport med særlige krav til rapporten.

Der gøres opmærksom på, at der ikke er krav om review af formidlingsrapporter.

AUs politik på området

Der tages udgangspunkt i AUs politik på området, således som den er beskrevet her: Politik for forskningsintegritet, forskningsfrihed og ansvarlig forskningspraksis

Regler for publicering er mere udfoldede under de forskellige former for eksterne samarbejder, som fx her: Konkret håndtering af ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed i samarbejde med eksterne parter - samfinansieret forskning

Af ovenstående to links fremgår bl.a. følgende:
"Forskningspublikationer skal gennemgå peer review/fagfællebedømmelse i henhold til god praksis inden for det pågældende forskningsområde."

Institut for Kommunikation og Kultur
Aarhus Universitet
Langelandsgade 139
8000 Aarhus C

Tlf.: +45 8715 0000
E-mail: dac@au.dk
Web: cc.au.dk/om-instituttet/medarbejdere

"Definition: Peer review/fagfællebedømmelse bruges i forskningsverdenen til at kvalitetssikre forskningsproduktion. En publikation er peer reviewed/fagfællebedømt, når der er sket en faglig vurdering af publikationen af kyndige kolleger forud for optagelse i tidsskrift eller lignende. Fagfællebedømmelser kan være anonyme eller kan foretages af fx en redaktionskomite. Formen afhænger af fagområde og tradition. Herudover stilles følgende krav til fagfællebedømmelsen:

- *Fagfællebedømmelse skal altid ske før publicering*
- *Mindst én bedømmer skal være ekstern i forhold til forlaget/institutionen.*
- *Bedømmere skal være forskningskyndige.*
- *Bedømmelsen skal forholde sig til originalitet og den videnskabelige kvalitet i publikationen."*

Samfinansieret forskning og indtægtsdækket virksomhed
Ved eksterne samarbejder, hvor der udgives en forskningsrapport, skal forskeren selv sikre, at forskningsrapporten gennemgår en peer review-proces. Det fastlægges allerede ved indgåelse af aftalen, hvorvidt der indgår udgivelse af forskningsbaserede artikler i projektet, og dette indarbejdes i såvel budget som tidsplan.

Det er dog sådan, at kategorisering som forskning eller formidling ikke er en skarp opdeling, og forskningsrapporter vil altid befinde sig et eller andet sted i et kontinuum mellem traditionelle forskningsartikler og formidling. Ved eksterne samarbejder er forskeren/erne ofte forpligtet på at levere en rapport inden for en bestemt tidsramme. Derfor åbnes der i nedenstående beskrivelse af peer review processen også for, at en rapport kan afvises som forskning, men efterfølgende publiceres som formidling.

Udpegning af reviewer
Det fremgår, at alle forskningsrapporter, der udgives af IKK-forskere, skal gennemgå peer review inden publicering. Når dette ikke sker automatisk i forbindelse med publicering, skal forskeren selv initiere peer review-processen ved at identificere minimum én ekstern, forskningskvalificeret peer reviewer inden for det pågældende forskningsområde. Det skal sikres, at der ikke er habilitetsproblemer.

Forskeren henvender sig selv til den pågældende reviewer og indgår på mail aftale om peer reviewet. Aftalen skal rumme information om opgavens forventede omfang, tidsplanen for peer reviewet og eventuel betaling. Hvis forskeren ønsker 'blind review', og det er velbegrundet, kan forskeren involvere instituttets forskningskonsulent, der i så fald overtager ansvaret for peer review-processen med inddragelse af relevante fagpersoner fra afdelingen.

Honorering
Da der ved samfinansieret forskning og indtægtsdækket virksomhed er tale om forskning, der er eksternt finansieret, skal peer review processen honoreres. Det betyder, at

alle fremtidige ansøgninger, hvor der forventes publicering af rapporter uden for de kanaler, der per automatik forestår review, skal afsætte midler i ansøgningsbudgettet til peer review. Standardhonoraret for et peer review er 4000 DKK for rapporter op til 20 sider.

Proces, herunder håndtering af negativ bedømmelse
Peer review af videnskabelige rapporter skal ske inden publicering. Hovedformålet er at vurdere, om publikationen lever op til kravene til en forskningsbaseret publikation. Reviewet foretages med udgangspunkt i den pågældende publikations genre, idet der er forskel på krav til videnskabelige artikler, rapporter, katalogtekster o.l. Dette ændrer ikke ved, at den grundlæggende opgave er at vurdere publikationens forskningsmæssige kvalitet. Reviewet skal indeholde en klar kvalitetsbedømmelse, eventuelle forslag til forbedringer samt en begrundelse for vurderingen.

Det anbefales, at reviewet gennemføres med udgangspunkt i nedenstående graduering:

1) Publikationen lever i sin nuværende form op til de videnskabelige krav for genren
2) Publikationen vil leve op til de videnskabelige krav for genren, hvis der tages højde for følgende (skal udspecificeres)
3) Publikationen lever i sin form ikke op til de videnskabelige krav for genren

Ved mulighed 3 må forskeren/erne vurdere, om teksten kan publiceres eller omskrives til en tekst, der kategoriseres som ikke-peer reviewet formidling.

Journaliseringskrav ved eksterne samarbejder
Korrespondance omkring peer review er dækket af de gældende journaliseringsregner Det betyder at mails skal journaliseres efter afsluttet review-proces for publikationer, der er resultatet af eksternt finansierede projekter af følgende typer, hvor bevillingsgiveren har ret til at kommentere publikationen – om end ikke bestemme over – inden udgivelse:

1) Rekvireret forskning
2) Indtægtsdækket virksomhed
3) Myndighedsbetjening

Peer reviews og de tilknyttede mails, der udføres i forbindelse med publikationer, der er resultatet af eksterne bevillinger af typen donationer og andre bevillinger uden krav (fx DFF, Velux Fonden, Carlsberg Fondet, etc.), skal altså ikke journaliseres.